

Az R. M. P. Arad-tartományi bizottsága és a tartományi néptanács lapja

XL. évfolyam,
3317. szám
—
4 oldal,
20 bani
—
1955,
október 23,
vasárnap

Lapunk tartalmából:

- A szovjet könyv — barát és tanító. (2. oldal).
- Kommunizmus a mezőgazdasági társulás létesítéséről. (3. oldal).
- Testnevelés és sport. (3. oldal).
- Akik a kampány élén haladnak. (3. oldal).
- Dicső pártunk zászlaja alatt (1). „Munkát — kenyeret”. (3. oldal).
- U Nu Burma miniszterelnöke megérkezett Moszkvába. (4. oldal).
- A Saar-vidéki népszavazás. (4. oldal).
- Az angol diplomácia fokozza tevékenységét a Közép-Keleten. (4. oldal).
- Visszatartják Ngo Dinh Diem „népszavazását”. (4. oldal).

Nagyobb segítséget a kezdeményező bizottságoknak!

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének 1953. augusztusi plenáris ülése feladatul tűzte, hogy állandóan harcoljunk hazánk mezőgazdasága viszonylagos lemaradásának felszámolásáért, az összes mezőgazdasági termények hektáronkénti terméshozamának és az állattartomány létszámának növeléséért, vagyis a dolgozók életszínvonalának állandó emeléséért. Dolgozó népünk, a párt vezetésével, azóta sokmindent megvalósított. Nagyszámú traktorral és mezőgazdasági gépekkel látták el a gép- és traktorállomások, amelyek így hozzájárulhatnak a mezőgazdasági dolgozókhoz a gazdag hektáronkénti terméshozam eléréséhez.

Számos kollektív gazdaság és mezőgazdasági társulás, valamint egyszerű társulás alakult hazánkban, a meglévő kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások pedig szervezeti-gazdasági téren megerősödtek s így az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok előtt beigazolták a nagyüzemi szocialista gazdálkodás felsőbbrendűségét.

Tartományunkban az utóbbi időben Siklón, Agyán, Szederhátan alakult kollektív gazdaságok, Kiszterinden, Lazurin pedig mezőgazdasági társulások. Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok napról napra látják a kollektív gazdaságok és mezőgazdasági társulások kimagasló hektáronkénti terméshozamát. Mivel ezek sokkal nagyobbak a környező vidék egyénileg gazdálkodóinak terméshozamánál, sok helyen új kollektív gazdaságot és mezőgazdasági társulást akarnak létesíteni, hogy ők is ugyanolyan gazdag termést takarítsanak be földjeikről. Így például Tótváradon és a hozzá tartozó Julián faluban, Neudorfon, Vadászton, Mezőbajon, Magyaraton már megalakították a mezőgazdasági társulást kezdeményező bizottságokat, míg Sarlófán, Crisanan, Zarándon, Micskén, kollektív gazdaságot kezdeményező bizottságot alakítottak.

A mezőgazdasági társulások, a kollektív gazdaságok mellett, jelenleg is fontos tényező a mezőgazdaság szocialista átalakításának. Pártunk és kormányunk nagy figyelmet fordít a társulások erősítésére és különösen új mezőgazdasági társulások, valamint kollektív gazdaságok létesítésére. Ezekre a gazdaságokra ugyanis fontos szerep hárul a munkásszítvány és a dolgozó parasztság szövetségének megszilárdításában, az áruháború-teremtés állandó fokozásában.

Tartományunkban is, ahol a kollektív gazdaságokat, vagy mezőgazdasági társulásokat kezdeményező bizottságok tagjainak munkáját segítették a községi pártbizottságok, a rajoni pártbizottságok, a községi és rajoni néptanácsok végrehajtó bizottságai, valamint a mezőgazdasági szervek, sikerült számos egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztot meggyőzni a közös munka felsőbbrendűségéről. Így többen beadták kérvényeiket a kollektív gazdaságok, vagy mezőgazdasági társulások létesítéséért. Jó munkát végeztek ezen a téren Lazuriban a pártbizottság, ahol Tamas Dumitru a pártbizottság titkára.

Közlemény

A tartományi néptanácsok működési szabályzatának 4. szakasza és a végrehajtó bizottság 1955. október 5-11. számú határozata értelmében 1955. október 30-án reggel 8 órára összehívják a tartományi néptanács VII. rendes ülését a következő napirenddel:

napirenddel:

1. Jelentés az adóbehajtásról, az ADAS illetékekről, az önmegadóztatás, valamint a különböző bírságok behajtásáról.
- Jelentés a termény- és állati termékek begyűjtésének helyzetéről.
2. Az aradtartományi néptanács végrehajtó bizottságának intézkedési terve az RMP II. kongresszusára tiszteletre.
- Az ülésszakot a fenti időpontban a városi néptanács ülésében (Köztársaság útja 75) tartják meg.
- A. SCUTARIU,
az elnök helyett,
- KELEMEN SANDOR,
titkár.

November 7 és a II. pártkongresszus tiszteletére

Fellendült a szocialista verseny

A „November 7” gyár dolgozói is örömmel fogadták a II. pártkongresszus megtartásának híreit. A gyár munkaközössége a szocialista verseny fellendítésével kívánja köszönteni ezt a nagy eseményt. Az október 20-ig elért eredmények azt bizonyítják, hogy odaadással küzdenek a kötelezettségvállalások megvalósításáért.

Október 1 és 20 között globálisan 101,2 százalékkal teljesítették tervüket. A likör-osztályon 7000 liter likörrel, a malom-osztályon 150 tonna liszttel, az élesztő-osztályon pedig 10 tonna élesztővel termeltek többet, mint amennyit a terv előírt.

A malom-osztályon Parag Sándor és a Brutyó Pál által vezetett minőségi brigádok 5—5 százalékkal, Varga Ferenc vezetésével dolgozó lakatosokból álló takarékosági brigád pedig átlagban 3—4 százalékkal teljesítették tervüket.

Az élesztő-osztályon az első húsz napon Musca Maria brigádvezető irányításával dolgozó váltás került az élre, napi 8—10 százalékos tervteljesítéssel. Itt egyénileg Magyar László vezet a versenyben 16—17 százalékos tervet felüli teljesítménnyel.

Az élesztő-osztály sikereit a csomagoló dolgozói is elősegítik. Itt három brigád folytat versenyt: az IMSZ brigád Arsenov Anna vezetésével, a „Május 1” brigád Heiberger Erzsébet vezetésével és a „Május 8” brigád Redis Iuliana vezetésével. Mindhárom brigádban sikerrel alkalmazzák a Vorosin-féle szovjet munkamódszert. A pártkongresszus köszöntésére szervezett versenyben október 20-ig az IMSZ brigád érte el a legjobb eredményt: napi tervét átlag 10—15 százalékkal teljesítette. Szorosan nyomukban halad a „Május 8” brigád 10 százalékos tervteljesítéssel.

A „November 7” gyár dolgozói a II. pártkongresszus tiszteletére elhatározták, hogy újabb összegekkel növelik a szocialista felhalmozást. Vállalásukon felül az év végéig 40.000 lej értékű fűtőanyagot, 9000 lej értékű villamosenergiát, 10.000 lej értékű kenőanyagot takarítanak meg. A karbantartáshoz 30.000 lejt, a javítási anyagokhoz 140.000 lejt takarítanak meg, az élesztő-osztály dolgozói pedig 15.000 lej értékű megtakarítást vállaltak.

Teljesítették 1955. évi tervüket

A „Progresul” ipari vállalat dolgozói, technikusai és tisztviselői a II. pártkongresszus és november 7 tiszteletére vállalt kötelezettségeiket a pártbizottság vezetésével irányításával, valamint az üzemi bizottság és az

A TEBA gyár dolgozóinak felajánlásai

A TEBA gyár dolgozói elhatározták, hogy a II. pártkongresszus tiszteletére december 15-ig, — két héttel a határidő előtt — befejezik évi tervüket.

A fonoda dolgozói vállalták, hogy december 1-ig eleget tesznek évi tervfeladataiknak. A szövődé 126.730 négyzetméter árut készített tervük felül. A hulladék feldolgozásával az évi tervük felül 12.000 gyermekruhát készítenek. A gyár dolgozói

elhatározták, hogy szigorúan betartják valamennyi választék gyártási tervét.

A megalkarítások összegeit is növelik majd december 23-ika tiszteletére. A szövődé és a fonoda dolgozói több ezer lejtnyi megalkarításra vállalkoztak.

A pártkongresszus tiszteletére három új cikk gyártását határozták el. A minőség ellenőrzést is megjavították. Az önköltségi árat 0,86 százalékkal csökkentik, a tervet felüli

szocialista felhalmozás összegét pedig 3.131.000 lejt növelik.

Az újító mozgalom kiszélesítéséről sem feledkeztek meg a TEBA gyár dolgozói: a kongresszus tiszteletére „újítók hetét” szerveznek. A szovjet munkamódszerek alkalmazásának egyre nagyobb mértékben való terjesztéséről és a munkások szakmai színvonalának állandó emeléséről sem feledkeztek meg a II. pártkongresszus tiszteletére tett vállalásuk összeállításánál.

A ROMÁN-SZOVJET BARÁTSÁG HÓNAPJA

Hazautazott a szovjet küldöttség

Pénteken délelőtt elutazott a fővárosból P. I. Kudrjavcev, a Szovjetunió igazságügyminiszterének első helyettese, a Román-Szovjet Barátság Hónapjának ünnepségein résztvevő szovjet küldöttség vezetője, L. A. Keszélj Stálin-díjas író, a küldöttség tagja és N. A. Rovnaja, a VOKSZ főelőadója, a küldöttség titkára.

A baneasai repülőtéren a fővárosi dolgozók százi búsztatták a hagyományos Román-Szovjet Barátság Hónapja szovjet vendégeit.

A vendégeket az alábbi elvtársak kísérték ki a repülőtérre: G. H. Hossu építészeti miniszter, az ARLUS Központi Tanácsának alelnöke, O. I. Manole, az ARLUS Központi Tanácsának alelnöke, Gh. Diaconescu igazságügyminiszter, N. Cioroiu, külügyminiszterhelyettes, Eugen Rodan, az ARLUS Központi Tanácsának titkára, Sanda Ranghet, az Országos Belsővédelmi Bizottság titkára, Al. Voitinovici, a Román Népköztársaság Legfelső Törvényszékének elnöke, Stelian Niulescu, a Jogászok Egyesületének elnöke, C. Panaschivescu-Balaceanu, a Nagy Nemzeti gyűlés Elnökségének tagja, a Jogászok Egyesületének alelnöke, R. Rossmann, igazságügyminiszterhelyettes, Adrian Dumitriu, az Ügyvédi Kollektívum Központi Tanácsának elnöke, N. Popescu-Doreanu, az MTTE alelnöke, Aurel Duma, Dionisie Ionescu, a külügyminisztérium protokolligazgatója, I. Ica Melinescu, Gh. Piek, Ludovic David, az ARLUS Központi Tanácsának tagjai, Demostene Botez és Aurel Mihale írók, az ARLUS és más tömegszervezetek aktivistái, jogászok, újságírók és mások.

Megjelent a repülőtéren I. Sz. Iljin, a szovjet nagykövetség titkára is.

Gh. Hossu elvtárs, az ARLUS Központi Tanácsának alelnöke köszönetet mondott a szovjet küldöttségnek országunkban tett látogatásukért.

P. I. Kudrjavcev, a szovjet küldöttség vezetője válaszolt.

A repülőtéren összegyűlt dolgozók, pionírok és diákok virágcsokrokat nyújtottak át a szovjet vendégeknek. A megjelentek lelkesen tüntettek a román-szovjet barátság, a béke és a népek közti megértés mellett.

Pénteken délelőtt vonattal elutaztak Bukarestből a szovjet küldöttség alábbi tagjai:

A. M. Lazarev, a Moldvai SzSZK művelődésügyi minisztere, a Moldvai SzSZK Legfelső Szovjetjének képviselője.

A szovjet népdal és tánc tiz napjának megnyitása

Pénteken délután tartották meg a „Május 9” klubban a szovjet népdal és tánc tiz napjának ünnepélyes megnyitását az ARLUS tartományi bizottságának rendezésében, a tartományi szaktanács és az aradtartományi néptanács kulturosztyája közreműködésével.

A megnyitó előadást Tentzer János elvtárs, a tartományi néptanács kulturosztyájának vezetője tartotta. „A szovjet művészet és kultúra, országunk művészet és kultúra fejlesztésének kiapadhatatlan forrása” címmel. Tentzer elvtárs rámutatott arra, milyen felbecsülhetetlen segítséget jelent új kulturánk számára a szovjet művészet és kultúra példája. Hála a Szovjetunióval való kultur-

ális kapcsolatnak, a művészet és kultúra az utóbbi években nagy lendületet vett tartományunkban is. „Országunk felszabadítása a nagy szovjet nép által, nemcsak egy új társadalom fejlődésének alapjait teremtettem meg hazánkban, hanem a szocialista kultúrát is” — mondomta befejezésül az előadó.

Az előadás után a „December 30” gyár és a „December 21” szövetséges kulturacsoportjai adtak elő orosz és román táncokat, valamint orosz dalokat.

A közönség melegen fogadta a bemutatott művészi műsort, különösen Ana Gulea („December 30” gyár) orosz dalszámait.

Az őszi kampány élenjárói

A szántási és vetési terv teljesítésében elért eredmények ellenére, az őszi mezőgazdasági munkálatok menete tartományi viszonylatban még mindig nem kielégítő. A tartományi mezőgazdasági munkálatokat irányító és ellenőrző bizottság október 22-én elemzte az őszi kampány helyzetét és az élenjáró mezőgazdasági egységeknek és rajonoknak versenyzárót adományozott.

Versenyzárókat kaptak a következők:

— Lipparajon, ahol az őszi vetésekhez szükséges szántás 58,8 százalékát, az őszi vetéseknek pedig 26,7 százalékát végezték el.

— A csemői állami gazdaság, ahol az őszi szántást 88, az őszi vetést pedig 87 százalékban valósították meg.

— A magyapécsei gép- és traktorállomás, amelynek dolgozói őszi kampánytervüket 66,9 százalékban végezték el.

Ezzel párhuzamosan az őszi mezőgazdasági munkálatokat irányító és ellenőrző bizottság zászlót adományozott:

— Körösarajon, ahol a mezőgazdasági dolgozók a tervbeveti szántásnak 49,1, a vetésnek pedig 16,5 százalékát végezték el.

— A Vladimirescu-i állami gazdaságnak, ahol 62 százalékban végezték el a szántást és 60 százalékban a vetést.

— A sikulai gép- és traktorállomásnak, amelynek dolgozói az őszi kampánytervüket 41,9 százalékban teljesítették.

A fentemlített időpontig tartományunkban a szántás és vetés tervelőírányzatát a mezőgazdasági dolgozók 46,4, illetve 21,6 százalékban végezték el. Itt kell megemlítenünk azt is, hogy az állami gazdaságok, amelyek számos traktorral és mezőgazdasági géppel rendelkeznek, lassu ütemben végzik az őszi munkálatokat. Október 22-ig az állami gazdaságok szántási tervüket 76, vetési tervüket pedig 64,4 százalékban teljesítették.

A szántás-vetés eddigi helyzete egyáltalán nem kielégítő. A párt, állami és mezőgazdasági szervek, az állami gazdaságok és a GTA-k vezetőségeinek feladata, hogy haladéktalanul intézkedjenek az őszi mezőgazdasági munkálatok ütemének meggyorsításáért. Ennek érdekében mozgósítsanak minden erőfeszítést, hogy az őszi munkálatok minél hamarabb befejeződjenek. Ennek érdekében mozgósítsanak minden erőfeszítést, hogy az őszi munkálatok minél hamarabb befejeződjenek. Ennek érdekében mozgósítsanak minden erőfeszítést, hogy az őszi munkálatok minél hamarabb befejeződjenek.

Mezőgazdasági dolgozók! Az idő már előrehaladt. Minden erőfeszítéssel dolgozzatok, hogy az őszi szántást és vetést minél hamarabb befejezhessétek, ezzel köszöntve november 7-ét és a II. pártkongresszust.

Irodalmi ünnepély Marosvásárhelyen

A Román-Szovjet Barátság Hónapja keretében a marosvásárhelyi kulturpalotában pénteken délután irodalmi ünnepélyt tartottak. Az ünnepélyt Kovács György állami díjas író nyitotta meg, majd Hajdu Győző, az IGAZ SZO főszervezője tartott előadást a szovjet irodalomról.

Nagy István, Nagy László írók és Majtényi Erik állami díjas költő műveiből olvastak fel.

Az ünnepség az Állami Székely Színház művészeinek és a Magyar Autonóm Tartomány filharmonikus zenekarának műsorával fejeződött be.

(Agerpres).

A szovjet könyv - barát és tanító.

Messzevilágító fényforrás

Trenyov forradalmi drámájában a „Ljubov Jarovodj”-ban Koskin népbiztos elé vezetik Gornostajev európai professzort és feleségét. Koskin éppen a készülő tanácsülés napirendjét diktálja Panova géprónak: „Első pont: a tanítók kongresszusáról és újraképző tanfolyamáról. Második pont: Negyven klub megnyitására a városban. Harmadik pont: A kötelező oktatásról, kivétel nélkül.” A professzor közbeszól: „Elevették a könyveimet” (A feleség belekötötte, hogy Gornostajev professzor az orosz tudomány bűszkesége, Koskin melegen kezeli fog vele és így szól: „Adjátok azonnal vissza könyveit és állítsatok ki neki védeltségi bizonyítványt. Magára pedig professzor elotrás nagy szükségünk van a közoktatásban. Ideiglenesen én vagyok a közoktatásiügyi népbiztos. Es van egy tervem, nézze, ez itt...”)

Gornostajev megnézi a papírt és ámulva szól Koskinhoz: „Közoktatásiügyi népbiztos elotrás. Ön nem tud írni...” „Lehet” — válaszolja fájdalmasan, mely meggyűződéssel Koskin — „hogy itt-ott hibák vannak írásomban. Bizony a tudás — fény, míg a tudatlanság — sötétség. Magának csak az elsőről van tudomása, a fényről, mert a tudatlanság sötétségét nem volt alkalmam megismerni. En azonban a saját bőrömről tapasztaltam, hogy mit jelent a tudatlanság és ezért életre-halálra harcolni fogok ellene!”

Gornostajev megrendülve hallgatja Koskin szavait és ezt mondja: „Az Ön szemében a hit járkál a lobog... igen bizony...”

Gornostajev megértette a pillanatban, hogy senki sem harcolhat olyan kitalálóan azért, hogy ne legyen többé irástudatlan ember, senki sem harcolhat olyan szenvedélyesen és meg nem alkuvással a kulturális felemelkedésért, felvilágosodásért, mint éppen az, akit ettől a tökéletes rendszer tudatosan, előre megfontolt szándékkal megfosztott.

Koskin helyeslő hűbát csúdl, de gondolatai, érvei és elvei pontosak, világosak és nem hagyják maguk után semmi kétséget. Az ő számára a helyeslő hűbát nem jelentenek csupán technikai akadályokat, hanem el nem haladó élő adatok a világ ellen, amelynek a sötétség és a tudatlanság terjesztése szerves alkotó eleme. A sötétség nem tűri a fényt, mert az halálos veszedelem jelent számára. A fény, a világosság, amiről Koskin beszélt Gornostajevnek, a sötétség hatalma, a sötétség uralma, a kapitalizmus és annak minden fajta maradványa elleni küzdelem egyik legerősebb fegyvere.

Mert a tudás fénye világosságot gyújt az emberek agyába, segíti őket a világ megismerésében, a természet törvényeinek és a társadalom összefüggéseinek megértésében, az élet problémáinak megoldásában. Azok a könyvek, amelyekben a betűket az igazság kifejezésére és a világosság terjesztésére szép és okos mondatok rendjében sorakoztatják fel és állítják egymásmellette a rettenetesen harcosok és szürnyaló gondolatok alkotók, bátor építők és igazmondó, jövőbe mutató költők, — feltartóztatatlannal előbbre viszik az emberi haladás ügyét.

A Szovjetunió az első olyan ország, amelyben a könyvek, a régiók is, — az emberi kultúra közös hagyatéka — és az újak is, amelyek a jövő felé mutatják az utat, — nemcsak iszlápoló, gondozó kezre, biztonság, meleg otthonra, egyszerű házra találtak, hanem ahol a könyv a társadalom elválaszthatatlan, közös, egyenlő joga, az állampolgárok nélkülözhetetlen mindennapi szükséglete, akár a kenyér és a víz.

Koskin nem harcolt hibá. A napirendi pontokat, amelyeket Panovának diktált, nemcsak megtárgyalta, de meg is oldotta. Koskinnak, a Koskinok ezreinek, százezreinek köszönhetően mi is a messze világító, soha ki nem adó fényforrás, a szovjet könyvet, amely megérteti velünk a multat, eligazít a jelenben és előre mutat a jövőbe. A szovjet könyv hozta el hozzánk Lenin és Sztálin tanításait, Pavlov, Micsurin és Sztaniszlavszkij elméleteit, módszereit, Majakowszkij és Tyihonov verseit, Visszecsuk és Korneicsuk színdarabjait, Gorkij és Solohov regényeit.

A szovjet könyv ismertette meg bennünket Nil-el, a „kispolgárral” gyűlölt mozdonyvezetővel, aki először mondja ki a színpadon a nagy, világító igazságot: „A gazda az, aki dolgozik”, Platon Kresztelt, az orvossal, aki koponyát a kezében a halál szemébe kiáltja, hogy a tudomány le fogja győzni. Oleg Kosevovjal és Gromovval, akik Krasznodár becsületéért halálukkal is győzedelmeskednek a német fasiszta hősök felett. Pavel Korcsaginval, Vaszilij Tyorkinnal, Mereszjevvel és a többiekkel.

Nemrég még irástudatlan parasztlak most betűzik a „Csendes Don” és mélyebbre vájják az éke élet. Tanítók olvasnak Makarenkót és lelkebben segítik koudcsolnát az új embert. Orvosok Pavlovot bujják és a betegek felett nyugodtabban mulnak az éjszakák. Gladkov és Osztrovszkij szavai nyomán keményebb lesz az acél és a cement. Szerelmesek Szisipacsov verseit olvassák és igazabbá érnek vallomásaik. Színészek Sztaniszlavszkij böngészik és meggyűzőbbé, emberibb források ajkukon a szó...

Ezért hazánk dolgozó népe, egész erejével, erős hitével magasra tartja a szovjet könyvet, mint egy jáklyát, amelynek ki nem apadó, messzevilágító fényforrása beragyogja az emberi felemelkedés útjait.

(—t—ó)

NYIKOLAJ TYIHONOV:

A TEASZEDŐNŐ KEZE

Nem kinn a fronton láttam a kezét, csak szimpla munka volt, mely köt, vagy oldoz, körülöttünk sürgött-bozsgott szerkesztői a győzelmes, a „milliomos” kolhoz.

Mintha csak játszott volna az az ujj a zöld levél közt fürge izgalomban a gyöngye száron, mely remegve nyul — kis barna kéz volt s mondhatatlannal táncolt, suhant a szárazon s a lombban.

A zongorákon röpköd így a kéz, nyiláló fecskéket cikázva halkan, ha kotta nélkül játszik a művész és mélyről bug a bánata a dalban.

Es hullottak az apró levelek, egy nagy kosárba dől a zölden omló, sok hálós rajzu, finom erezt, mint hogyha metszené száz éles olló.

A tea-lombok forró tengerén a fülhomályban röpödték az ujjak, cicáztak a zöld bokrok szederén s az áthévelt göröngyök majd kigyultak.

S most, ha a zajló Moszkvában vagyok, vagy elszongat Fergána teáháza, a kezét látom — bórén ott ragyog a munka és dicsőség büszke láza.

KARDOS LASZLO fordítása

Megkönnyítik munkánkat

Mindennapi munkánkban akadnak olyan nehézségek, amelyek próbára teszik szaktudásunkat. A különböző szakmai kérdések megoldásában azonban nagy segítségünkre van a szovjet technikai irodalom, amely részletes, értékes felvilágosítást ad a különböző műveletek elvégzéséről.

A szovjet műszaki irodalom szélesebb látókört teremt számunkra és elősegíti, hogy

és sikerült a csapágytalpalkat fényesítésének idejét körülbelül 25 percről 15 percre csökkenteni. Munkám minősége is lényegesen megjavult.

Több más szovjet szakmai kérdéssel foglalkozó könyv közül meg kell említenem Komiszarov könyvét is a lakatos szerszámok helyes használatáról, amely szintén nagy segítségemre volt.

Bohdár Imre, a „December 30” gyár dolgozója

Vásárolják a könyveket

Az öreg helyeslően zugtak. Tasputát Rehimra pillantott, de az is nagy zavarban volt: a Korán és az ősi szokások is azt követelték, hogy Tadzsibáj pártját fogja, de: botrány a lakodalmi ünnepségen — rossz jel. Szabad-e megtörténnie, hogy az apai sziv elhamarkodott szóval a lánya jövőjét veszélyeztesse? A faluban nagyra becsülték az öreg mirab igazságkeretét és bölcsességét. Most valamennyien az ő szavát várták.

— Az a nő, akit méltónak találtak, hogy fő-kommunista legyen, — mondta Rahim s szigorúan húzta össze szemöldökét — az nem rainednapi nő. S a Korán az ilyen nőkről semmit sem mond.

— Ugy van! — helyeselt az öreg énekes.

— A többiek gondterhelten halgatottak.

Susogtak a fák. Pattogott a lág. A vályogfal mögött vidám asszonyi kiáltások hallatszottak.

— Héj, héj, héj! — megkezdődött a lakodalmi tánc.

Néhány öreg, arcán érezve a mirab pillantását, kotorászott zsebében s pirulás üvegét kereste.

Nem lesz botrány — gondolta Rahim megkönnyebbülten.

Az utca felől autó dudált. Juldás már a kapuhoz akart rohanni, de a rásegeződő szürös pillantásoktól megtorpant.

Nazira belépett az udvarra. Csatos lakókkal lezárított zöld selyemruha volt rajta. S kezében nagy virágkosztart tartott.

— Szálám, elvtársak!

Az üdvözlésre választ sem kapva, Nazira kitalálta: az egybegyűlék közül senki sem számította, hogy meghívott vendégük, a kerületi pártbizottság titkára: nő. De nyugodtan ahhoz a terítőhöz lépett, ahol az

öreges ült. A szél kellemes partítilót sodort feléje.

— Ibolyaszag — mosolyodott el Mirza.

Tadzsibáj szilkozódva felállt, de barátai közül senki sem követte példáját. Erre az öreg ujra leült s mélyen lehajlotta a fejét.

Tasputát beleszápolt az izgalomban. Ajkait összeharapva, olyan üdvözlő szavakat keresett, amelyekkel a párttitkárnőt sem bántaná meg, de az öregeket sem sértene azzal, hogy egy nő olyan tiszteletben részesít, amely ellenkezik az ősi szokásokkal. De a keresett szavak, nagy bosszúságára, sehogy sem ötlöttek eszébe.

Rahim oldalba bökte. Erre Tasputát felemelkedett és a vendég elé lépett.

— Köszönöm! — mondta s a csokor után nyult.

Nazira elnevette magát s elkapta tőle a bokráját.

— Ezt nem neked hoztam, vőlegény. Ez a menyasszony. Neked és nektek daliák, meg nektek, tiszteletreméltó öregek, olyan hírt hoztam ajándékba, amely ezt a ragyogóan fényes menyegzőt meg ragyogóbbá teszi.

A rája szegeződő szemében felcsillanó kíváncsiság nem kerülte el Nazira figyelmét.

— De ezt a jó hírt nem adják ám ingyen! — tréfálkozott az asszony.

— Hol a násznagy?

Muhitdin almabokkal színlíttól töltött eszét nyújtott át neki. Nazira megértette: csufot üz belőle, azt akarják látni, férfiak jelenlétében, hogyan iszik egy nő... Nyugodtan elfogadta a csészét, ivott néhány kortyot, megköszönté és visszaadta.

— Elvtársak!

Nem lenne ideje nekünk is női ruhát öltönnünk? Hallottátok? Egy nő elvtársai vagyunk! — kiáltotta Tadzsibáj.

Rahim szemrehányóan nézett az örege.

— Cs-s-s!

Konsztantin Fegyin:

„Európa elrablása”

Két világ áll szemben egymással Konsztantin Fegyin Sztálin-díjas szovjet író nemrég magyarul is megjelent regényében, az „Európa elrablása”-ban: Az 1930-as évek — mindinkább a fasizmus útjait egyengető — Nyugat-Európa és az első ötvenes terv — elmaradt agrár-országból ipari hatalommá váló — Szovjetuniója.

Végeredményben nem a holland nagylőkes van Rossum-ok, nem Rogov újságíró és Szergejics faterlevezető története ez a kitalált megírt könyv, hanem a pusztulásra ítélt kapitalizmus és a napról-napra erősödő szovjet állam közötti küzdelem mesteri leírása. Philip van Rossum koncessziótulajdonos a Szovjetunióba utazik, hogy minden eszközzel elérje a koncesszió-szerződés meghosszabbítását. Igyekezete, mesterkedései hiábavalóak: a mindjobban erősödő szovjet ipar már nélkülözni tudja a külföldi koncesszió kétes értékű „támogatását” és mindinkább képes külső segítség nélkül is fejlődni. Van Rossum dolgvégezetlenül utazik haza a Szovjetunióból, ahova olyan magabiztosan érkezett, elvesztette a csatát.

Fegyin regényének nagy erőssége a mértékletesség: nem túlozza a soha a kitalálkozó lehetőségeket és éppen ezért olyan meggyűző, Philip van Rossum nem vérszomjas embernyuzó, csak... izzig-vérg kapitalista, aki nem tud és nem is akar abból a körből, melyben született,

kitörni. A szovjet emberek nem hiába nélküli eszmények, hanem igazi emberek, hibákkal, gyengeségekkel, de határtalan munkakedvvel, lelkesedéssel, ügyük igazába és győzelembe vetett rendíthetetlen hittel. Olyan emberek ők, akik be tudják látni hibáikat és le tudják vonni az ebből adódó következtetéseket. Rogov is — bármennyire hatalmába ejti a Frans van Rossum felesége iránti szenvedély — idejekorán ráébred arra a szakadékra, mely őt a könnyelmű, elvtelen Klavdia Andrejennától elválasztja, elszakad tőle és az egyre gyorsabb ütemben fejlődő északi faterle munkásai között keres új értelmet az élete számára.

A regény kitalált megvitatott mellékszereplői: az éhségtől kéregetésre kényszerülő Briwer holland matróz, aki a Szovjetunióba érve öntudatos dolgozóként kapcsolódik be a veszélybejutott vontatóhajók kimentésébe; a kapitalista világ nyomorával való küzdelemben elbukó Rudolf Quast német munkás; a Szovjetuniót elért eredménnyel alapján egyre jobban megbecsült „vasi svájci” mérnök; a lelkes, teitkés szovjet ifjak; Sura, Szenya, Valogya és a többiek, nagyban hozzájárulnak a regény gazdag mondanivalójának kidomborításához.

Az „Európa elrablása” értékes és élvezetes olvasmány mindenki számára.

Szabó Mária

Értékes segítőtársak

A 4. sz. középiskola tantestületi tagjai valamennyien gondot fordítanak szakmai továbbképzésük folytonosságára. Így az órák szakmai és ideológiai színvonalának emelése végett az anyaggyűjtésben felhasználjuk a rendelkezésünkre álló gazdag szakirodalmat és metodikai gyűjteményeket.

Ezen a téren különösen nagy segítséget jelentenek számunkra a szovjet tudományos könyvek, folyóiratok, metodikai szakkönyvek, amelyeket részint eredetiben, részint magyar és román fordításban használunk didaktikai munkánkban.

A 4. sz. középiskola fizika és kémia tanárai valamennyien előszeretettel használjuk Gorjacskint: „A fizikatanítás módszertanát”-t, Ver-

hovszkij: „Vegytani kísérletek technikája és módszertana az iskolában” című metodikai kézikönyvét, melyek tevékenesen járulnak hozzá az órák szemléletessé tételéhez és a laboratóriumi felszerelés gazdagításához.

A tananyag összeállításában rendszeresen használjuk Glinka: „Általános kémia”, vagy Perelman: „Fizikai jelenségek gyűjteményét”.

Hálával tartozunk valamennyien a szovjet szakiroknak és metodistáknak, hogy a leghaladóbb tudományt szolgáló könyveiket mi is használhatjuk.

Gottlieb Eva,
Bera Zoltán,
Rohon József,
tanárok

mozaik

A moszkvai írók csoportja azt javasolta a moszkvai írószervezet próza- és szakosztályának gyűlésén, hogy adjanak ki szépirodalmi gyűjteményt a XX. pártkongresszusra.

Az elnökség megvitatta a javaslatot és helyeselte a próza- és szakosztály kezdeményezését. Határozata ér-

telmében a gyűjteménynek tükröznie kell a Szovjetunió életének nagy eseményeit és a szocialista építőmunkában elért nagy sikereket.

Lenin-renddel tüntették ki nyolcvanadik születésnapja alkalmából Szergejev-Cszenszkij szovjet író, a szépirodalom terén szerzett kimagasló érdemeiért. Az író most fejezi be „Oroszország átváltozása” című többkötetes művét.

A Le Figaro Littéraire ismerteti Csakovszkijnak, az Inosztrannaja Literatúra főszerkesztőjének nyilatkozatát, amelyben kijelentette, hogy lapjában nem csupán a kommunista írók, hanem a burzsoa írók műveit is közölni kívánja. „Mi ismerjük és tiszteljük az olyan írók tehetőségét, mint Mauriac és Caldwell és úgy véljük, hogy feladatunk megismeretni népünket legjobb alkalmakkal” — mondotta Csakovszkij, majd hozzátette, hogy Hemingway is azok között az írók között van, akiknek műveit kiadni szándékoznak.

Folynak az előkészületek a Szovjetunióban a fiatal írók országos értekezletére. Mint a Literaturnaja Gazeta írja, több határvideken, autonóm területeken és szövetséges köztársaságban megtartották már az előkészítő értekezletet. Igen eredményes volt a közelmúltban Dagesztán, Jakutia, Szahalin és Bjeloruszlia fiatal íróinak tanácskozása.

Szergej Jeszinyin születésének 60. évfordulója alkalmával irodalmi estet tartottak Moszkvában az Állami Irodalmi Múzeumban. A nagy orosz költő műveiről többek között Szergej Szmirnov és Nazim Hikmet tartott előadást a nagyszámú hallgatóságnak.

Erevanban őrzik a világ egyik leggazdagabb kézirategyűjteményét. A több, mint tízezer kéziratos számláló gyűjtemény anyagának legnagyobb része örmény, görög és szíriai nyelven.

A Literaturnaja Gazeta szeptember 24-iki száma József Áttila-verseket közöl D. Szamojlov, A. Mamonov és M. Matusovszkij tolmácsolásában.

N. BIRJUKOV:

A NARIN VIZE

N. Birjukov regénye, amely a szovjet könyvhét alkalmából új kiadásban jelenik meg, Üzbekisztánba vezeti az olvasót. A cselekmény Kara-Vadiban, egy kis üzbék faluban játszódik le. 1930-at írunk. A faluban jóljövődélmező kollektív gazdaság van, az új élet erős gyökereket vert, de az évszázados maradás még nem tűnt el teljesen. A lakosság egy része vallásos, a nők a mohamedán szokások megfellelően, lefátyolozottan járnak és helynyugszanak abba, hogy a férfiak alacsonyabb lényeknek tekintésűek.

A szovjet kormány és az Üzbék Kommunista Párt elhatározza, hogy megépítik a Nagy Fergánai Csatornát, amelyben a Narin vize fog áthaladni. A jölet megteremtésében ezen a vidéken különösen nagy jelentősége van annak, hogy a mezőgazdaságban minél nagyobb mértékben bevezessék az öntözéscs rendszert. A terv szerint a 270 kilométer hosszú csatornát egy hónap alatt készíttik el. A tervet Kara-Vádi lakosságának nagy többsége is kitörő örömmel fogadja.

A regény alább közölt részlete a szerző a kerületi párttitkár, Nazira Iszlomova megérkezését írja le. A faluban egy ifjú pár lakodalmát ült, erre érkezik meg a párttitkár, aki azonban a jelenlévők egy részének meglepetésére, fedetlen arcú nő.

Junusz összereszent. Ugy rémlett neki, hogy huga hangja. Az ajtóban majdnem egyszerre két nő-alak jelent meg. Az egyiket parandzsája fölöttől megismerte: az anyja. Kitalálni akart nekik, de a váratlanul beálló csendben meglepődve nézett körül. A kapuból lihegve szaladt befelé Juldás Szulimov.

— Tiszteletem méltó öregek, teletjesíttem parancsotokat! Elhoztam!

Az öregek arca felragyogott.

— Halljátok? Tudtam, hogy eljön. Hiszen a nép kéri. Derék ember vagy Juldás — mondta Tadzsibáj.

A hír pillanatok alatt szétterjedt az udvaron.

— Hol hagyta a disz-vendéget? — kérdezte Tasputát.

— Megérttem, hogy várjon, amíg előkészítélek benneteket. Mindjárt itt lesz. — Az elnök ádámcsukáján, mintha csont akadott volna farkán,

fúrosán megrándult. — Parancsotokat teljesítettem, tiszteletem méltó nének, de... a kerületi párttitkár... nő-személy. Fődetlen arcú.

Ha az égből szakadt volna le, a kara-vádiak jobban akkor sem rémültek volna meg.

Elsőnek Muhitdin tért magához, aki éppen akkor adta ki a rendelkezést a muzsikuskoknak, hogy készüljenek fel a vendég fogadására.

— Hát most mi lesz, bababár? — kérdezte csufondáran az öregek közül.

Tadzsibáj arcát előntötte a vér.

— Ez a házigazda dolga! Az azogban bizonyos, hogy én le nem görögök födetlen arcával. Egy levegőt sem szívok vele! Már nagy unokáim vannak... s a Junusz féltintett.

— Miattuk sem vehetem észre lejjre ezt a szépyent. Nem, nem akarom!

Vasárnap, október 23.

en az úton halad tovább ma
ern Zoltán elvtárs, az aradi
ul" termelészövetkezet dol-
a.

TOROK ISTVAN

U Nu Burma miniszterelnöke megérkezett Moszkvába

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

U Nu, Burma miniszterelnöke október 21-én, moszkvai időszámítás szerint délután 3 órakor udvariassági látogatásra a szovjet fővárosba érkezett.

A központi repülőtéren U Nu és kíséretének fogadására megjelentek: N. A. Bulganyin, L. M. Kaganovics, G. M. Malenkov, V. M. Molotov, M. G. Pervuhin, M. Z. Szaburov, M. A. Szuszlov — a szovjet kormány és a Kommunista Párt vezetői, a Szovjetunió több minisztere, a társadalmi szervezetek több aktivistája, a fővárosi dolgozók küldöttei, a Moszkvában akkreditált diplomáciai képviselők vezetői, szovjet és külföldi újságírók.

A repülőtéren kitűzték Burma és a Szovjetunió állami zászlaját.

A repülőgép délután 3 órakor ért földet.

N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke melegen üdvözölte U Nut és a kíséretében levő személyiségeket. A szovjet kormány és a kommunista párt többi

vezetője szintén baráti kézsorítással köszöntötte a vendégeket.

N. A. Bulganyin és U Nu ezután a diszörsgé felé tartott, az örség vezetője jelentést tett Burma miniszterelnökének, majd felhangzott Burma és a Szovjetunió állami himnusa.

U Nu szemlélet tartott a diszörsgé fölött, majd üdvözölte a szovjet államférfiakat és közéleti személyiségeket, a diplomáciai képviselők vezetőit. Azután a moszkvai dolgozók küldötteihez fordult, akik lelkes tapsal köszöntötték.

U Nu miniszterelnök a repülőtéren a következő nyilatkozatot tette: Nagy örömmel lépek az orosz földre. Már régen vágyódtam arra, hogy ellátogassak ebbe az országba. Régóta érdeklődéssel figyelem az új világot oly sok bátorsággal alkotó szovjet népet. Boldog vagyok, hogy most szemtől-szembe láthatom majd az itt folyó grandiózus építőmunkát.

A Szovjetunió népei kiváltképp az egész világ csodálatát nagyszerű bátorságukkal és önfelelőzésekkel, amiről a második világháború idején a náci elleni hősi harcuk

kal tanuságot tettek. Önök méltán büszkélkedhetnek a szovjet hadseregnek a területablók elleni kemény harcokban aratott győzelmeivel. Biztos vagyok abban, hogy Önök az új társadalom építésében is ugyanolyan bátorsággal és önfelelőzéssel tesznek tanuságot.

Elhoztam a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége népeinek a burmai nép legjobb kívánságait. Teremtjük meg tehát országaink baráti kapcsolatainak tartós alapját.

Eljén a világkérel

U Nu miniszterelnök és kísérete ezután gépkocsival szállásra hajtott. A moszkvaiak az utvonalon végig megvárakozva üdvözölték a burmai küldötteket. A Leningrád sugáruton és a Gorkij utcán burmai és orosz nyelvű feliratos táblák a következő szöveg volt olvasható: „Köszöntjük U Nu miniszterelnököt.”

A szovjet emberek szívélyes vendégszeretettel fogadták fővárosukban a kiváló burmai államférfit. A szovjet nép reméli, hogy U Nu látogatása előbbre viszi Burma és a Szovjetunió barátságának s a béke megszilárdításának ügyét.

N. A. Bulganyin és V. M. Molotov fogadták U Nut

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke október 21-én fogadta U Nu burmai miniszterelnököt.

U Nu miniszterelnök kíséretében volt Mong Ohn, Burma moszkvai nagykövete.

A meleg baráti légkörben lefolyt megbeszélésen jelen volt V. M. Molotov, a Szovjetunió Minisztertanácsának első alelnöke, külügyminiszter.

Jelen voltak még N. T. Fedorenko, a Szovjetunió külügyminiszter-helyettese és A. D. Iborin, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete Burmában.

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

V. M. Molotov, a Szovjetunió Minisztertanácsának első alelnöke, külügyminiszter október 21-én fogadta U Nu burmai miniszterelnököt.

U Nu miniszterelnök kíséretében

volt Mong Ohn, Burma moszkvai nagykövete.

Jelen voltak: N. T. Fedorenko, a Szovjetunió külügyminiszter-helyettese, A. D. Iborin, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete Burmában és M. B. Volkov, a Szovjetunió külügyminisztériuma délkelet-ázsiai ügyeivel foglalkozó osztályának vezetője.

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

U Nu, a Burmai Unió miniszterelnöke és a kíséretében lévő személyek október 21-én este a Szovjetunió Nagy Színházában megtekintették Sz. Prokofjev „Romeo és Julia” című balettjét.

A Burmai Unió és a Szovjetunió állami zászlóival felszerített központi párhelyben helyet foglaltak U Nu és felesége, U Mong Ohn, Burma moszkvai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, U Hla Maung, Burma kínai rendkívüli és meghatalma-

zott nagykövete, U Csin, Burma angolai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete és felesége.

A vendégekként gyvűt résztvevő az előadások N. A. Bulganyin, L. M. Kaganovics, G. M. Malenkov, V. M. Molotov, M. G. Pervuhin és M. Z. Szaburov.

Hasonlóképpen résztvevők az előadások Moszkvában akkreditált diplomáciai képviselők vezetői, szovjet és külföldi újságírók.

Az előadás előtt a zenekar eljátszotta a Burmai Unió és a Szovjetunió állami himnuszait.

A közönség élénk ünnepléssel részesítette a burmai kormányfőt és a Szovjet Állam vezetőit.

Előadás után U Nu, felesége és kísérete felmentek a színpadra. U Nu az elragadtatás hangján nyilatkozott az előadásról, majd köszöntet fejezte ki Galina Ulanovának, a Szovjetunió népművésznőnek és Zsdanovnak, az OSzSzkZK kiváló művésznőnek a főszerepek nagyszerű alakításáért.

A Saar-vidéki népszavazás

SAARBRÜCKEN. (Agerpres.)

A nyugati hírgyűjtemények jelentése szerint az október 23-i választásokra a Saarbrückenbe érkezett diplomatakat, s tisztviselőket és újságírókat meglepte a közönyösség, ahogyan a választók a szavazás elé néznek. A lakosság közönyösen megy el a Saar-státum hívei vagy elleneségei által kiragasztott falragaszok előtt. A France Presse jelentése szerint, úgy tűnik, mintha a Saar-vidék lakosságát nem érdekelné a népszavazás.

Számos választó nem tudja mit csináljon — írja a France Presse tudósítója, — mások pedig nem akarják nyilvánítani véleményüket. Mindenütt felülrik a kérdések, hogyan viselkedjen majd a Saar-vidékiek, ha szavazniuk kell? A megfigyelőknek az a benyomása, hogy a választók, vagy a választók nagyrésze véleménye szerint a Saar-státum hívei, vagy ellenségei közötti vita teljes egészében hamis.

A France Presse hírgyűjtemények tudósítója rámutat arra, hogy egyes körök két eshetőséget látnak a Saar-vidékiek elé: „Vagy Franciaországgal, vagy Németországgal”.

Fernand Debouze, belga szenátor, a Saar-vidéki európai bizottság elnöke a Saar-vidék jelenlegi helyzetével kapcsolatban kijelentette: Előfordulhat, hogy incidensek kerülnek sor, de úgy véli, hogy ebben az esetben a Saar-vidéki rendőrség helyre tudja állítani a rendet.

Az angol politikai és kulturális élet több kimagasló képviselőjének levele

a közeli genfi értekezlethez

LONDON. (Agerpres.)

Nagybritannia politikai és kulturális életének több kimagasló tagja — közöttük Bertrand Russel filozófus, Powell professzor és mások levelet intéztek a négy hatalom külügyminisztereinek közeli genfi értekezletéhez.

„A levélben többek között ezt írták: „A leszerelésre vonatkozó egyezmény lehetséges, ha a külügyminiszterek számot vetnek a világon érvényre jutott új légkörrel és ennek megnyilvánulását nem tekintik egyik fél megerősítésének vagy gyengeségének.”

—O—

Dulles Rómába utazott

WASHINGTON. (Agerpres.)

A France Presse jelentése szerint John Foster Dulles, az Egyesült Államok külügyminisztere a genfi értekezleten résztvevő szakértők csoportjával október 21-én, pénteken este Washingtonból katonai repülőgépen Rómába utazott.

John Foster Dulles a repülőtéren kijelentette, hogy az értekezlet munkálatairól tájékoztatni fogja a kongresszus pártjainak vezetőit.

—O—

Rövid külföldi hírek

TOKIO. (Agerpres.) — Az Új Kínai

jelent: Ötvenkét japán kereskedelmi vállalat elhatározta, hogy a Kínai NK-val való kereskedelem fejlesztése érdekében export és import társaságot létesít.

PEKING. (Agerpres.)

Japánban tovább tart a 140.000 textilipari munkás bésztrájkja. A sztrájk következtében 206 fonoda beszüntette a munkát.

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának küldöttsége Madridba utazott, hogy résztvegyen a vegyipari kérdésekkel foglalkozó kongresszuson. A kongresszust a Nemzetközi Vegyipari Egyesület hívta össze.

PARIS. (Agerpres.)

Az algéri Constantine városban nemrég katonai tanácskozást tartottak. Ezalkalommal elhatározták, hogy Constantine-megye északi részén „tisztogatási” hadműveleteket végezzenek és újabb katonai egységeket vezényelnek oda.

Algír kikötőjébe újabb csapatok és hadianyagok érkeznek.

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának küldöttsége október 21-én Moszkvából Pekingbe utazott, hogy résztvegyen a modern kínai irodalmi nyelv problémáival foglalkozó értekezleten.

Az angol diplomácia fokozza tevékenységét a Közép-Keleten

LONDON. (Agerpres.)

A nyugati hírgyűjtemények beszámolnak Anglia diplomáciai tevékenységének fokozásáról a Közép-Keleten. Az Associated Press londoni tudósítója azt írja, hogy a brit kormány egyik vezetője Irák fővárosába utazik, hogy résztvegyen a Bagdadi Paktumban résztvevő országok első tanácskozásán. A hírgyűjtemények jelentése szerint a tanácskozáson részt vesz MacMillan, Anglia külügyminisztere is, vagy Selwyn Lloyd, honvédelmi miniszter. „Nagybritannia elhatározása — írja a hírgyűjtemény tudósítója — arra mutat, hogy igen fontosnak tartja a közepkeleti eseményeket”.

Az United Press londoni tudósítója hangsúlyozza, hogy az angol diplomácia mindent elkövet a bagdadi egyezmény kiterjesztésére.

A bagdadi egyezményről Nagybritannia megkísérli visszahódítani közepkeleti uralkodó helyzetét. Anglia az egyedül nyugati hatalom, amely közvetlenül részt vesz ebben a katonai szövetségben. Anglia ugyanakkor megkísérli Ciprus szigetét az angol politika közepkeleti főhadiszállásává, valamint a NATO és a Bagdadi Paktum közötti összekötő kapocsáá változtatni.

A lapok értesüléseiből kitűnik, hogy az angol diplomácia azért fokozza tevékenységét az arab államokban, mert a legtöbb arab államban egyre nagyobb tért hódít a semlegességi politika. A Times elgedetlenséget fejez ki afölött, hogy a Közép-Keleten már nem ismerik el az Anglia és az Egyesült Államok egykori „gyámsági szerepét”.

Visszautasítják Ngo Dinh Diem „népszavazását”

HANOI. (Agerpres.)

A Vietnámi Tájékoztató Iroda jelentése szerint Ngo Dinh Diem kormányának az a határozata, hogy népszavazást rendez Dél-Vietnámban, élénk tiltakozást váltott ki a Vietnámi DK politikai pártjai, tömegszervezetei és lakossága körében. A De-

mokrata Párt, a Vietnámi Jogászok Egyesülete és más tömegszervezetek nyilatkozatot tettek közzé, melyben hangsúlyozták, hogy Ngo Dinh Diem népszavazásának célja aláásni a vietnámi békét és megakadályozni Vietnám egységesítését.

Parlamenti választások lesznek decemberben Franciaországban

PARIS. (Agerpres.)

Mint a France Presse hírgyűjtemények jelent, a francia minisztertanács elhatározta, hogy törvénytervezet

terjeszt elő, amelyben december első felére tűzi ki a parlamenti választások időpontját.

@@ hét filmjei

„DOZSA GYÖRGY” mozi: október 28-ig: A denévér. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11 órakor.

„NICOLAE BALGESC” mozi: október 23-án: Az emir bukása. — Naponta 11 órakor matiné.

„HERBAK JANOS” mozi: október 23-án: A bűnözők nyomában. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Matiné 11,30 órakor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: október 23-án: Vidám csillagok. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Matiné 11,30 órakor.

„UJ IDOK” mozi: október 23-án: Csapajev. Matiné 11,30 órakor.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáj): október 23-án: Mágus Miska. Elő-

adások: hétköznap: 7 órakor, vasárnap: 3, 5 és 7 órakor.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikela): október 23-án: Sorakozó. — Ille is sportol. Előadások 6 és 8 órakor.

„DECEMBER 30” üzemi filmszínház: október 23-án: A bátrak iskolája. Vasárnap matiné 11 órakor. Előadások: 4, 6 és 8 órakor.

„NICOLAE BALGESC” mozi (Lippa): október 23-án: Véres örökség.

„POPULAR” mozi (Nagyszentmiklós): október 23-án: Megkövesedett jelkek.

„PETOFI SANDOR” mozi (Radna): október 23-án: Áltura.

Egy hét a nemzetközi események tükrében

A genti szellem tüpróbjá

FESZULT FIGYELEMMEL néz a világ közvéleménye a csüörtörökön megkezdődő külügyminiszteri értekezlet elé. Mint előre látható volt, egyes politikusok a négy külügyminiszter genfi értekezletét megelőző hetet nyilatkozatok megfogalmazására használták fel. Pontosabban Dulles amerikai és Mac Millan angol külügyminiszter rendeztek sajtóértekezletet és más összejövetelt, hogy állást foglaljanak a négy külügyminiszter értekezletének egyik legfontosabb napirendi pontjával: a biztonság és Németország kérdésével kapcsolatban.

Természetesen felelős államférfiak — mint Dulles amerikai, Mac Millan angol és Pinay francia külügyminiszter — nem szoktak minden ok nélkül a nyilvánosság elé lépni. Nyilatkozataikat tehát olyan szempontból kell mérlegelni, hogy vajon valóban kívánják-e a „genti szellem” fenntartását és kiterjesztését, vagy pedig már eleve elő akarják készíteni a közvéleményt egy esetleges kudarcra, ami — ugymond — a Szovjetunió „merevsége” miatt következne be.

DULLES AMERIKAI KOLOGYMINISZTER október 18-i sajtóértekezletén arról beszélt, hogy Eisenhower elnök kijelentése szerint a négy hatalom külügyminisztereinek genfi értekezlete „Genfi szellemnek tüpróbjá” lesz. A tüpróba sikerét szerinte az jeleníti, ha a Szovjetunió és a nyugati hatalmak közelebb kerülnek egymáshoz Németország egységesítésének kérdésében. Ezért néhány olyan javaslatot helyez kilátásba, amely „megnyugtató” a Szovjetuniót biztonsága szempontjából.

Hasonló hangnemben nyilatkozott Mac Millan angol külügyminiszter is, aki ismételtén azt a „jóindulati” megállapítást hangoztatta, hogy a

Szovjetunió „jogosan fél” az egységesített Németországtól, s ezért „biztonsági garanciákat” kell leszerelni a Szovjetunió aggodalmait.

Még elevenen élnek emlékeztünkben az ékszerű garanciányilatkozatok, amelyek angol államférfiak ajkáról hangzottak el a második világháborút megelőző és a háború alatti időkben. Egyes európai országok határoztak „garantálták” a német támadókkal szemben. Bizony ezek a garancia-nyilatkozatok nem mentették meg a „védekező” a hitleri hadigépezet kegyetlenkedéseitől és mint tudjuk, az ártatlanul elpusztult embermilliók életét a legünnepeltesebb garancia-nyilatkozatok emlékei sem tudják visszaadni.

Az a tény azonban, hogy a nyugati kormányoktól garantált országok állami létét nem semmisült meg a hitleri hódítók támadása következtében, egyedül és kizárólag annak köszönhető, hogy a Szovjetunió hadserege dicsőséges harcokban megsemmisítő csapást mért a fasiszta hadigépezetre. Nevelésesen hangzik ilyenformán, ha a Szovjetuniót akarják „biztonsági garanciákkal” „megnyugtálni”.

Ha Newyork, London és Páris kormánykörüi valóban látják a veszélyt, amelyet egy felfegyverzett Németország Európra nézve jelent, akkor látniuk kell azt is, hogy ezt a veszélyt nem lehet ünnepélyes kijelentésekkel elhárítani. Nem a Szovjetunió van szüksége a német felfegyverzés következtében fenyegető támadás elleni garanciára, — mert mint történelmi példa is igazolja, ehhez elegendő a saját ereje, — hanem az európai kisállamok szempontjából létfontosságú az általános biztonság szavatolása.

IDŐSZERO TEHAT ISMET FELIDÉPNÉZI a Szovjetunió szírdár álláspontját az általános biztonság kérdésében. Ez annál is inkább

szükséges, mivel a genfi értekezlet előestéjén a nemzetközi közvélemény a Szovjetunió állásfoglalásában látja saját törekvéseinek kifejezését.

Örömmel és elismeréssel fogadta ugyanis a közvélemény azt a szovjet javaslatot, amely abból a tényből indult ki, hogy csupán olyan általános európai kollektív biztonsági rendszer jelenthet kezességet a békeszerető népek számára, amiben résztvennének az összes európai államok és az Amerikai Egyesült Államok is. Ez a biztonsági rendszer lépne az egymással szembenálló katonai csoportosulások helyébe.

Mint tudjuk, a Szovjetunió indítványozta, hogy a kollektív biztonsági rendszer két szakaszban hozzák létre. A javaslat hozzájárul ahhoz, hogy az első szakaszban mind az atlanti paktum és a Nyugateurópai Unió, mind pedig a varsói szerződés érvényben maradjon. Emellett azonban valamennyi katonai csoportosulásban résztvevő állam kötelezné magát arra, hogy vitás esetekben nem használ egymással szemben fegyveres erőt.

A második szakaszban következne be a katonai csoportosulások egyidejű és tökéletes megszüntetése és ezek helyébe már az európai kollektív biztonsági rendszer lépne. Ilyen körülmények között megoldódna a valamennyi európai állam biztonságának szavatolása és megalkothatóvá válna az egységes, független német állam.

NEMCSAK A NEMET DEMOKRATIKUS KÖZTARSASAG kormánykörüinek álláspontja, hogy Németországot nem lehet a ma fennálló feltételek között egyesíteni, hanem ilyen értelemben nyilatkozott sajtóértekezletén Ollenhauer, a Németországi Szocialdemokrata Párt elnöke is, amikor rámutatott arra, hogy „teljesen helytelen egyes nyugati politikusok olyan értelmű nyilat-

kozata, amely szerint Németország egységesítését végre lehetne hajtani úgy, hogy a keletnémet köztársaságot „csatlakozás” útján egyszerűen beillesztik „a Szövetségi Köztársaság társadalmi rendszerébe.”

Ez természetes is, mert a régi Németország területén létező két állam különböző katonai csoportosulásokban, vesz részt, mind mindkét német állam külpolitikai tájékozódása, belpolitikai és gazdasági rendszere. Ahhoz tehát, hogy Németországot egyesítsék, szükséges az egész német nép közreműködése, mert a Német DK-ban élő dolgozók nem hajlandók lemondani elért szociális vívmányaikról.

OKTOBER 18-ÁN A SZOVJET KORMÁNY jegyzékét intézte a nyugati hatalmakhoz, amelyben hangsúlyozza, hogy a Német DK számára milyen nagyfontosságúak a Szovjetunióval fennálló baráti kapcsolatai. A Szovjetunió és a Német DK között megkötött szerződés előírja a Szovjetunió és a Német DK együttműködését az európai béke és biztonság biztosítása Németország békés és demokratikus egységének helyreállítása érdekében.

Nem lehet tehát komolynak tekinteni az olyan nyilatkozatokat, amelyek Németország egységesítésének szükségességét hangoztatják anélkül, hogy számot vetnének a német nép akaratával. Nyugatnémet politikusok — a kormányhoz közeliek — hangoztatják, hogy a németeknek részt kell venniük a genfi értekezleten Németország ügyének megtárgyalása alkalmával. Ez az egész német nép határozott akaratát.

Ujabb és újabb megnyilatkozások igazolják, hogy Nyugat-Németország lakossága is vágyik az egységesítésre, de nem akarja, hogy az egységesített Németország állig felfegyverzett Németországgá legyen. Mind erőteljesebb hangok hallatszanak Nyugat-Németországban, amelyek az egységesítés előfeltételéül a nyugati katonai szövetségek felmondását

követelik. Többek között a „Neue Rhein Zeitung” ír így: „Az egységesítés lehetetlenné válik, ha kitartanak amellett, hogy Németországot be kell vonni az atlanti paktumba. Adenauer kancellárnak alkalmá volt ezt Moszkva világosan megértenie, és éppen ezért le kellene vonnia a felismerésből adódó következtetéseket.”

„Eljött az ideje, hogy a Nyugat új német politikát folytasson, írja a „Frankfurter Rundschau” és hozzáteszi, hogy ellenesethet a német közvélemény „meginkább Kelet felé fog orientálódni”.

Valóban „tüpróbjá” lesz a külügyminiszterek genfi értekezlete a Genfben kialakult szellemnek. Ezt a tüpróbat azonban elsősorban a nyugati külügyminisztereknek kell kiállniuk. Ez különben kitűnik a „Tribune de Geneve” hirmagyarozójának cikkéből is, amelyben figyelmezteti a nyugati hatalmakat, hogy ha a genfi értekezleten „most is a régi szövegeket fogják hangoztatni, — amely szerint Németországot a NATO keretében kell egyesíteni, — ezt az európai közvélemény úgy fogja tekinteni, mint igazolást annak, hogy Washington, London és Páris nem kívánja ösztönözni a genfi értekezlet sikerét”.

Akik tehát a genfi szellem megsemmisítésére törekednek, azok szembeállítják magukat az egész világ közvéleményével, amely nem tűri, hogy az enyhébb légkört bármilyen mesterkedéssel, mellbeszéléssel bárki is megzavarja.

Miért szavaztak bizalmat

Faure kormányának

Eles politikai harc közepette került sor a hét elején a francia nemzetgyűlésben az Edgar Faure miniszterelnök által felvetett bizalmi kérdésben a szavazásra. Mint ismeretes, a bizalmi kérdést a francia kormány az algéri kérdésben vetette fel. Franciaországban is, mint mindenütt a világon, egyre nagyobb tömegek követelik a nemzetközi el-

lentétek megszüntetését és a népek közötti egyenlőség elvöknek tiszteletben tartását. Ilyen körülmények között nem meglepő, hogy a francia reakciós körök, a gyarmatosítók lo-kozzák erőfeszítéseiket a közvéleménnyel való szembe szegülés tén-

Nem kétséges, hogy a francia nép tisztán látja: a lökhajtas repülőgépek, az atom korszakában nem lehet fenntartani azt a gyarmati rendszert, amelyek a vitorláshajók idejére emlékeztetnek. A francia nép tudja, hogy a gyarmati rendszer halálra van ítélt és ezért Marokko, Algír és Tunisz népével a kölcsönös érdekek alapuló egyenlőségre törekszik.

Különböző formában kitűnik ez még a francia polgári lapok cikkeiből is, amikor leszögezik, hogy csupán egyes köröknek érdeke Franciaországban a gyarmatosításból származó haszonkivételhez fűződő biztositása. Eppen ezért a marokkói kérdésben október 9-én lezajlott szavazás a reakciósok és gyarmatosítók vereségével végződött.

Az a tény, hogy a Faure kormányának sikerült a marokkói kérdésben ellene szavazó degaulisták és a „mérsékelték” támogatását megnyerni az algériai kérdésben felmerült bizalmi szavazathoz, azt jelenti, hogy a francia parlament többsége, — mint arra a France Presse ügynökség rámutat — arra az álláspontra helyezkedett: a genfi értekezlet küszöbén nem lehet Franciaországot kormány nélkül hagyni.

Megállapítható tehát, hogy a Faure kormány a mellette leadott bizalmi szavazatokkal elsősorban a négy külügyminiszter jövő héten kezdődő értekezletének köszönheti. Ez a tény különben kitűnik a „L'Aurore”, az „Echo” és más francia lapok cikkeiből is. Ugyanakkor azonban az algéri kérdés továbbra is megoldatlan maradt.

BAKACS BELA